

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: A. D. L., t. č. pobytem v ČR v Zařízení pro zajištění cizinců Balková
1, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupený: Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Milady
Horákové 1957/13, 602 00 Brno,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČO:
00007064, pošt. schr. 21/OAM, sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 1. 5. 2025 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2025, č. j. OAM-
526/BA-BA07-BA03-Z-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Dne 5. 5. 2025 byla kontrolována totožnost žalobce. Ten předložil cestovní doklad č. X. a maďarské povolení k pobytu č. X., dle kterého byl ztotožněn. Následnou lustrací bylo zjištěno, že cizinec je evidován v Schengenském informačním systému (dále jen SIS) s platností do 23. 4. 2030 zadávajícím státem Maďarsko a jím předložený doklad povolení k pobytu v Maďarsku je v SIS veden jako věc hledaná, čímž vzniklo podezření, že cizinec se nachází na území ČR neoprávněně. Žalobce byl proto zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen zákon o pobytu

cizinců). Následně dne 7. 5. 2025 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a poté byl žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 12. 5. 2025, č. j. OAM-526/BA-BA07-BA03-Z-2025 podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen zákon o azylu) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen ZZC); ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 24. 8. 2025.

II.

Žaloba

2. V úvodu žaloby vytýkal žalobce žalovanému, že k jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu přistoupil, aniž byly splněny zákonné předpoklady jeho aplikace, namítal, že samotné splnění zákonných předpokladů ještě neznamená, že musí být automaticky zajištěn. To dovozoval ze slova „může“, použitého v úvodu zmíněného ustanovení. I kdyby tedy žalobce skutečně svoji žádost o mezinárodní ochranu podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, neznamená to, že by musel být zajištěn. Zákon dává správnímu orgánu prostor pro zvážení dalších skutečností a okolností, na základě kterých rozhoduje, zda omezení osobní svobody zajištěním v případě cizince je skutečně nezbytné. Žalobce namítal, že v jeho případě zajištění nezbytné není. V tomto směru odkázal na rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2017, č. j. 2 Azs 253/2017-37. Žalobce dále uvedl, že měl za to, že na území ČR pobývá oprávněně na základě povolení k pobytu, které měl v Maďarsku, nevěděl, že toto povolení pozbylo platnosti. Do ČR přicestoval krátkodobě jako turista. Ze strany žalobce tedy nedošlo k žádnému vědomému porušení právních předpisů, což samo o sobě vylučuje automatické zajištění podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Žalobce dále namítl, že žádné zákonné důvody nebrání tomu, aby vůči němu bylo využito zvláštní opatření podle § 47 zákona o pobytu cizinců. Za této situace považoval žalobce vyloučení možnosti účinného uplatnění zvláštního opatření ze strany žalobce za nezákonné a nedůvodné. Žalobce namítal, že nemožnost použít zvláštní opatření nemůže být založena na tom, že podle závěru žalovaného nemá na území ČR žádné vazby, či tím, že u žalobce neshledává motivaci zůstat na území ČR, což je logické, když přicestoval jako turista. Kdyby žalobce skutečně opustil území ČR, nebude tím porušovat žádné právní předpisy a žalovaný by řízení o žádosti o mezinárodní ochranu pouze zastavil. Navíc je takové odůvodnění zcela všeobecné a neodpovídá požadavku na řádné odůvodnění omezení osobní svobody žalobce. Rovněž fakt, že žalobce neměl v době svého zadržení cizineckou policií dne 9. 5. 2025 finanční prostředky na cestu do Vietnamu neznamená, že si je nemůže legálně obstarat, pokud bude propuštěn ze zajištění. Podle žalobce je navíc postup žalovaného, který jeho omezení osobní svobody odůvodňuje nedostatkem finančních prostředků, sám o sobě protiústavní, protože se jedná o diskriminaci na základě majetku při omezení žalobcova práva na osobní svobodu, což je v rozporu s čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Závěrem žalobce namítal, že závěry žalovaného neodpovídají skutečnému stavu věci. Pokud žalobce nevěděl, že na území ČR pobývá neoprávněně, a byl v dobré víře, že mu to umožňuje maďarské povolení k pobytu, nemohl „*vyjádřit svůj nulový respekt k dodržování právních předpisů ČR*“, kterým žalovaný odůvodňuje nemožnost umístění žalobce do otevřeného pobytového střediska. Z uvedených důvodů žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě dne 22. 5. 2025 žalovaný vyjádřil svůj nesouhlas s žalobou, neboť má za to, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů vycházel,

jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Popsal skutkový stav a zdůvodnil, z jakých důvodů dospěl k závěru, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Poté žalovaný připomněl, že důvodem zajištění žalobce byla skutečnost, že dne 5. 5. 2025 byla kontrolována jeho totožnost, přičemž předložil cestovní doklad č. X. a maďarské povolení k pobytu č. X., dle kterého byl ztotožněn. Následnou lustrací bylo zjištěno, že je evidován v SIS s platností do 23. 4. 2030, zadávajícím státem je Maďarsko a předložený doklad povolení k pobytu v Maďarsku je v SIS veden jako věc hledaná, čímž vzniklo podezření, že se nachází na území ČR neoprávněně. Z těchto důvodů byl zadržen, zajištěn a umístěn do ZZC za účelem správního vyhoštění. S ohledem na výše uvedené dospěl žalovaný k závěru, že v případě žalobce jsou dány důvody pro jeho zajištění a že z důvodu jeho jednání by mírnější donucovací opatření ve formě uložení zvláštních opatření za účelem vycestování z území bylo zcela nedostačující a neúčinné. Z výše uvedených důvodů žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a napadené výroky rozhodnutí správního orgánu přezkoumal v mezích žalobních bodů.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je nedůvodná.
7. Dne 5. 5. 2025 byla kontrolována totožnost žalobce. Ten předložil cestovní doklad č. X. a maďarské povolení k pobytu č. X., dle kterého byl ztotožněn. Následnou lustrací bylo zjištěno, že žalobce je evidován v SIS s platností do 23. 4. 2030 zadávajícím státem Maďarsko a jím předložený doklad povolení k pobytu v Maďarsku je v SIS veden jako věc hledaná, čímž vzniklo podezření, že cizinec se nachází na území ČR neoprávněně. Do policejního protokolu o podání vysvětlení dne 5. 5. 2025 žalobce mimo jiné sdělil, že z Vietnamu odcestoval dne 22. 5. 2024 a letěl do Maďarska, kde má platné povolení k pobytu na dva roky za účelem zaměstnání. Uvedl, že přijel za účelem turistiky, je tu sám a přenocoval v levném hotelu v Praze a také v Plzni. Sdělil, že neví o tom, že by v Maďarsku dostal správní vyhoštění a myslel si, že mu platí pobyt po celé Evropě. Na území ČR není nikde hlášen k pobytu, zdržuje se tu pouze chvíli. Dle jeho slov zde nemá nikoho z rodiny, nesdílí společnou domácnost s občanem EU, nemá zde žádný majetek, ani závazky a pohledávky a nemá finanční prostředky na cestu. Uvedl, že ve Vietnamu má rodiče, sourozence, manželku a děti. Ve Vietnamu mu dle jeho tvrzení nehrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení, otroctví či nevolnictví a není tam žádným způsobem ohrožen na životě, naopak si myslí, že je mu tam zaručeno právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces. Na závěr sdělil, že by se chtěl vrátit do Maďarska, aby zjistil skutečný stav svého oprávnění k pobytu v této zemi. Poté dne 7. 5. 2025 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a následně byl žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 12. 5. 2025, č. j. OAM-526/BA-BA07-BA03-Z-2025 podle § 46a odst.

1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v ZZC; ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 24. 8. 2025.

8. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli v mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve“.
9. Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu „Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“
10. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu „Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“
11. První okruh žalobních námitek směřoval vůči aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na žalobcův případ pro absenci důvodů k takovému postupu. K tomu soud uvádí, že v projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a žalobce zajistil proto, že jednak byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v ZZC, a jednak existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost žalobce podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve (žádost nepodal neprodleně po vstupu na území ČR ani v průběhu jeho krátkého pobytu; žádost podal až po zadržení Policíí ČR, ač po celou dobu pobytu se pohyboval na území ČR volně). Zákon o azylu obecně k podání žádosti nestanovuje lhůtu, není zde žádná lhůta počítaná od vstupu cizince na území. Stanovuje pouze lhůtu 7 dnů od informování o možnosti podat takovou žádost v zařízení pro zajištění cizinců (§ 3b zákona o azylu). Podání žádosti o mezinárodní ochranu s časovým prodloužením je však typické pro účelové žádosti. Věrohodnost žádosti, která není podána bezprostředně po dosažení území státu, kde nehrozí nebezpečí, je nižší. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky NSS ze dne 20. 10. 2005, sp.zn. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2016, sp.zn. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že: „(...) o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V této souvislosti soud také odkazuje na závěry učiněné v rozsudku NSS ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, kde se uvádí, že: „V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadatelí brozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová“. Soud dodává, že v napadeném rozhodnutí žalovaný dále rozvedl, z jakých dalších důvodů se domníval, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a to konkrétně na straně 3-4 napadeného rozhodnutí. Mezi těmito důvody uvedl žalovaný zejména

nelegální pobyt žalobce na území ČR, záměr navrátit se zpět do Maďarska (zjevně opět nelegálně), záznam v SIS, nevyužitá příležitost k podání žádosti o mezinárodní ochranu dříve v ČR nebo v Maďarsku, vyloučení obav z návratu do země původu. Z uvedeného žalovaný správně usoudil, že takový přístup nekoresponduje se skutečnou potřebou ochrany a mezinárodní záštity, již se žalobce podanou žádostí domáhal. K uvedenému soud dále upozorňuje, že žalobce se pohyboval po území ČR zcela volně a s rozmyslem, tudíž mohl svou žádost podat kdykoliv dříve. Nad to žalovaný správně vystihl, že žalobce neuvedl žádnou obavu z návratu do vlasti a ochotu dobrovolně se navrátit do země původu. Jeho přístup pak ovšem nekoresponduje s již vyjádřeným názorem o skutečné potřebě ochrany a mezinárodní záštity, již se žalobce podanou žádostí v ČR domáhal. Jestliže tedy tak žalobce neučinil dříve, zřejmě nepovažoval jím uváděné důvody v žádosti za natolik palčivé, aby jej přiměly vyhledat pomoc co nejdříve od zjištění rozhodných skutečností. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že v případě žalobce jsou dány významné důvody pro domněnku, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu tak bylo nezbytně nutné pro účely řízení o mezinárodní ochraně.

12. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením žalovaného o vyloučení aplikace ustanovení o zvláštních opatřeních dle § 47 zákona o azylu na svůj případ. Jak bylo uvedeno výše, v případě žalobce byly splněny podmínky pro jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Nezbytností trvat na zajištění žalobce se žalovaný zabýval na str. 3-4 napadeného rozhodnutí, kde jsou uvedeny důvody, z nichž žalovaný dovodil, že by propuštěním žalobce došlo k ohrožení průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a dále se zabýval tím, proč nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Dosavadní chování žalobce (pobyt na území ČR bez příslušných pobytových oprávnění, podání žádosti až po zajištění a přemístění do ZZC, reálná možnost realizace správního vyhoštění, záznam v SIS a případná snaha navrátit se do Maďarska) i dle názoru soudu nevylučuje, že by se žalobce nyní, kdy se nachází v obtížné situaci, nepokusil zpřetrhat kontakt se správními orgány, skrývat se na území ČR a tím narušovat řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, eventuálně posléze navazující realizování správního vyhoštění. Primárním pro posouzení splnění důvodnosti zajištění žalobce v tomto případě jsou podmínky uvedené dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Pokud jde o možnost zdržování se v pobytovém středisku, správní orgán připomíná, že tato střediska jsou koncipována jako otevřená, nelze v nich absolutně omezit pohyb žadatelů mimo středisko, k opuštění střediska na dobu kratší 24 hodin dotyčný žadatel nepotřebuje ani povolení správního orgánu a ten není oprávněn mu v opuštění střediska jakkoli zamezit. Pobyt v pobytovém středisku je navíc zcela na náklady správního orgánu a státu, včetně úhrady stravování a dalších potřeb žadatele, a dotyčný tak není ani v tomto směru jakkoli motivován ve středisku zůstat jako v případě, že by si své náklady hradil ze svých zdrojů. Nelze ani odhlédnout od skutečnosti, že žalobce s územím ČR nepojí žádné sociální a kulturní vazby. Rovněž žalobce nemá na území ČR žádný majetek a především nemá hlášené místo pobytu. Z těchto důvodů by skrývání žalobce či jeho útěk byl ulehčen, neboť ho k území ČR nic pevně neváže. Z uvedeného má soud za přesvědčivě prokázané, že v případě žalobce skutečně nelze považovat uložení zvláštních opatření za účinné a vhodné řešení, neboť osoba žalobce neposkytuje záruku dodržování stanovených povinností.

13. Žalobcem vytýkané zohlednění absence vazeb na území ČR či finančních prostředků, neshledal soud způsobilé zpochybnit závěry žalovaného. V případě posuzování okolností, zda je vhodné přistoupit k uložení zvláštních opatření před zajištěním, je zcela na místě, aby správní orgány k těmto faktorům přihlížely. Absence vazeb na území předznamenává, že žalobce není k ČR jakkoliv vázán, a proto je pro něj snadné přerušit se správními orgány kontakt a skrývat se mimo jejich dosah či z území vycestovat a zmařit tak účel řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Rovněž z uvedeného vyplývá, že se na území ČR nenachází nikdo, kdo by byl ochoten žalobci poskytnout pomoc v podobě nabídnutí ubytování či zaručení se, přičemž v případě nedostatku financí je tomu obdobně. Pakliže cizinec nedisponuje finančními prostředky, není jasné, kde by se zdržoval a realizoval svůj život na území ČR po dobu řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, neboť bez těchto prostředků si nemůže zajistit ubytování a další životní potřeby. V daném případě tak nelze ani uvažovat o diskriminaci na základě majetkových poměrů, neboť zajištěn může být stejně tak i cizinec, který disponuje finančními prostředky, ale rovněž nebylo shledáno účinným případné uložení zvláštního opatření. Absence finančních prostředků tak staví žalobce do méně výhodné pozice, než je tomu v případě cizince disponujícího finančními prostředky. Přesto tento faktor nelze považovat za diskriminační. Také nutno posuzovat veškeré okolnosti případu v celkovém kontextu, nikoliv pouze izolovaně, jak tomu činí žalobce.
14. Současné nelze souhlasit ani s tvrzeními žalobce o možnosti obstarat si finanční prostředky prací při jeho nezajištění či neporušením žádného zákona v případě vycestování. Žalobce nedisponuje žádným pobytovým oprávněním pro pobyt na území ČR ani EU, rovněž není občanem EU, tudíž k výkonu výdělečné činnosti potřebuje příslušné oprávnění. Není tudíž jasné, jak by si žalobce legální cestou obstaral finanční prostředky prací pro své živobytí ihned po uložení zvláštních opatření či v případě nezajištění. Rovněž tvrzení o neporušení žádného zákona v případě vycestování žalobce z území ČR a s tím spojené zastavení řízení o jeho žádosti považuje soud za liché. Žalobce není oprávněn ke vstupu na území jiného státu EU. Za pozoruhodné naopak považuje soud tvrzení žalobce o zastavení řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, jejíž udělení by naopak mělo být jeho prioritou. Tento postoj žalobce k vedení řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, ve spojení s dalšími skutečnostmi, poskytuje jasné indicie k tomu, proč lze žádost žalobce o mezinárodní ochranu považovat za účelovou a proč je na místě trvat na jeho zajištění.
15. Konečně k tvrzení žalobce o nevědomosti jeho nelegálního pobytu na území ČR pro pozbytí platnosti jeho maďarského pobytového oprávnění soud konstatuje, že povinnost cizince zajistit si příslušná povolení k pobytu a pohybu mezi členskými státy EU a udržování jejich aktuálnosti a platnosti je zcela na straně cizince. To, že si žalobce nebyl vědom pozbytí platnosti svého pobytového povolení ho nijak neomlouvá. Rovněž nutno zdůraznit, že napadeným rozhodnutím byl žalobce zajištěn nikoliv ryze pro svůj nelegální pobyt, nýbrž proto, že okolnosti, za nichž podal svou žádost o mezinárodní ochranu, byly vyhodnoceny jako podklad pro závěry o účelovosti jeho žádosti. Rozhodně nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že nevědomost o pozbytí platnosti jeho maďarského pobytového oprávnění automaticky jej zbavuje odpovědnosti a vylučuje jeho zajištění. Na tomto místě soud rovněž podotýká, že nevědomost žalobce o pozbytí platnosti jeho maďarského pobytového oprávnění je přinejmenším pochybná, neboť zadání záznamu do SIS nutně muselo předcházet řízení, o kterém žalobce musel být informován.

16. Na základě shora uvedeného lze shrnout, že žalovaný přistoupil k zajištění žalobce za splnění zákonných podmínek, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, a jeho úvahy netrpěly žádnými vnitřními rozpory či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí respektovalo veškerá ústavní práva a mezinárodní úmluvy jako všechny individuální okolnosti případu, které byly žalovanému známy a jeho odůvodnění bylo dostatečné a přezkoumatelné. Z uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl (výrok I. rozsudku).

VI.

Náklady řízení

17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 2. června 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně